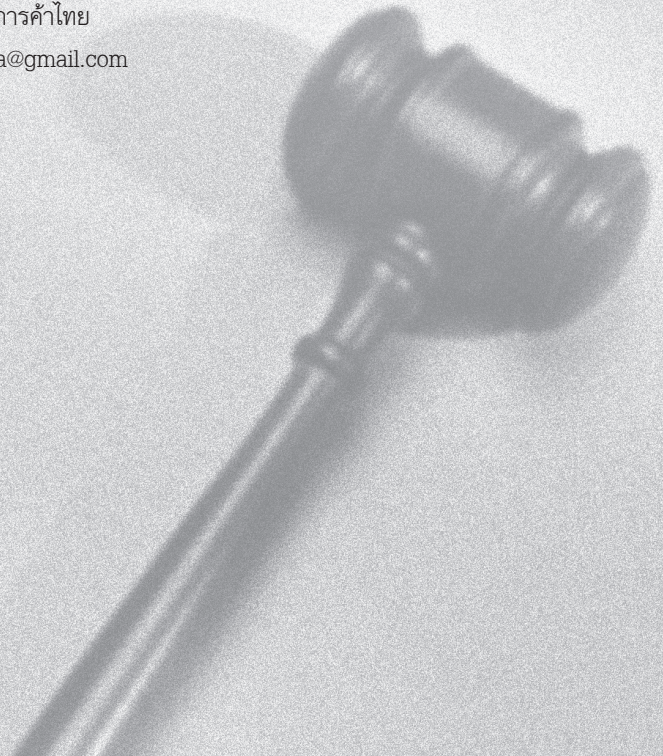

แนวทางการปรับปรุงกฎระเบียบการขนส่ง
สินค้าผ่านแดนเพิ่มประสิทธิภาพและ
ความรวดเร็วการขนส่งสินค้าผ่านแดนระหว่าง
กลุ่มประเทศสหภาพยุโรปในช่วงวิกฤติ
การแพร่ระบาดของไวรัสโควิด-19

Improvement of EU Cross Border
Transportation Regulation, Guidance to
Ensure Continuous Flow of Goods across
EU via Green Lanes during COVID-19
Pandemic Crisis

- ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. พงษ์ธนา วณิชยกอบจินดา
- Assistant Professor Dr. Pongtana Vanichkobchinda
- อาจารย์ประจำคณะวิศวกรรมศาสตร์
- สาขาวิศวกรรมนวัตกรรมธุรกิจระบบราง
- มหาวิทยาลัยหอการค้าไทย
- อีเมล: pongtana@gmail.com

บทคัดย่อ

จากวิกฤติการแพร่ระบาดของเชื้อไวรัสโควิด-19 (COVID-19) ส่งผลให้เกิดการเปลี่ยนแปลงในหลาย ๆ ด้าน ทั้งความเป็นอยู่การดำรงชีวิตของประชาชน โดยเฉพาะ พฤติกรรมการบริโภค การจัดจำหน่าย และการขนส่งกระจายสินค้าที่เปลี่ยนไป ซึ่งจะส่งผลโดยตรงต่อรูปแบบของการผลิตสินค้าและบริการ และส่งผลต่อระบบโซ่อุปทานและโลจิสติกส์ รวมถึงการขนส่งกระจายสินค้า รวมถึงการเดินทางผ่านแดนในทวีปยุโรปและเข้าออกในประเทศยุโรป ซึ่งการแพร่ระบาดอย่างรวดเร็วของเชื้อไวรัสโควิด-19 (COVID-19) ส่งผลให้เกิดปัญหาในเรื่องของการขนส่งและกระจายสินค้า โดยเฉพาะอาหาร และกลุ่มอุปโภคบริโภค ล่าช้าเนื่องมาจากการรอคอยเพื่อตรวจเชื้อไวรัส COVID-19 ณ ด่านพรมแดน ส่งผลให้สินค้าส่งไปยังศูนย์กระจายสินค้าและร้านค้าไม่เพียงพอ ไม่ทันต่อความต้องการในการบริโภค จากผลกระทบดังกล่าวนี้ ทางกลุ่มประเทศสมาชิกแห่งสหภาพยุโรป (European Commission) ได้มีการหาหรือเพื่อหาแนวทางในหมู่สมาชิก พร้อมทั้งปรับปรุง กฎหมาย และกฎระเบียบ โดยเฉพาะกฎระเบียบ กฎหมายต่าง ๆ ที่สามารถผ่อนปรน รวมถึงการประยุกต์ใช้กับแนวปฏิบัติที่เป็นเลิศ (Best Practice) พร้อมทั้งทำความร่วมมือระหว่างประเทศในกลุ่มสมาชิกของสหภาพยุโรปในการแก้ไขปัญหาดังกล่าวท่ามกลางวิกฤติการณ์การแพร่ระบาดของ COVID-19 ซึ่งนโยบายดังกล่าว เรียกว่า “European Green Lane” ซึ่งสามารถลดระยะเวลาการขนส่งสินค้าผ่านแดนให้ลงเหลือไม่เกิน 15 นาทีต่อคัน

คำสำคัญ: โซ่อุปทาน ขนส่ง สินค้า กฎระเบียบ โควิด-19

Abstract

The spread of epidemic and pandemic outbreaks of COVID-19 lead to impairments for economic operations, which impact transportation networks comprising the maritime, rail, air, and trucking industries. This especially for retail transportation logistics. This result in Also, the transport of cargo was allowed but only through authorized ports, airports and border points, which has delayed the entire logistics. So, the European Commission and EU countries are taking action to mitigate the impact of the coronavirus pandemic on the transportation sector, and ensuring the quick and continuous flow of goods across the EU. This includes, but is not limited to, essential goods such as food and consumer products. To keep freight moving freely and efficiently, the European Commission has issued practical advice on the implementation of 'green lanes' border crossings open to all freight vehicles carrying goods where any checks or health screenings should take no more than 15 minutes.

Keywords: supply chain, transportation, freight, regulation, COVID-19

1. บทนำ

จากสถานการณ์การแพร่ระบาดอย่างรวดเร็วของเชื้อไวรัสโควิด-19 (COVID-19) และผลจากมีจำนวนผู้ป่วยติดเชื้อที่เพิ่มมากขึ้นในระยะเวลาอันสั้น ได้ส่งผลกระทบอย่างรุนแรงในระดับโลก ยิ่งเฉพาะในกลุ่มประเทศที่มีพรมแดนติดต่อกันที่มีการติดต่อเดินทางค้าขายระหว่างกัน ดังเช่นกลุ่มประเทศในสหภาพยุโรป ซึ่งในบทความ “An open-and-shut case on cross-border COVID-19 restrictions”¹ ได้กล่าวว่า ผลกระทบจากการแพร่ระบาดของเชื้อไวรัสโควิด-19

(COVID-19) ส่งผลกระทบต่อ เนื่องจากกลุ่มประเทศสมาชิกของสหภาพยุโรปที่มีจำนวน 27 ประเทศ ที่มีพรมแดนติดต่อกันภายในกลุ่มประเทศสมาชิก และพรมแดนที่ติดกับประเทศนอกกลุ่มสมาชิก ถึง 40 พรมแดน ที่สำคัญมีพลเมืองของประเทศสมาชิกของสหภาพยุโรปทั้ง 27 ประเทศ ถึง 150 ล้านคน อาศัยอยู่บริเวณเขตพรมแดนและรวมถึงพลเมืองของสหภาพยุโรปที่มีการเดินทางค้าขาย ขนส่งกระจายสินค้าระหว่างประเทศในกลุ่มสมาชิก ที่สำคัญประเทศในสหภาพยุโรปซึ่งเป็นกลุ่มประเทศจำนวน 27 ประเทศที่มีพรมแดนติดต่อกัน

¹ European Commission (EU regional and urban development, Regional Policy), 2021, An open-and-shut case on cross-border COVID-19 restrictions, available online https://ec.europa.eu/regional_policy/en/newsroom/panorama/2021/03/19-03-2021-an-open-and-shut-case-on-cross-border-covid-19-restrictions (Accessed, 22 May 2021)

แนวทางการปรับปรุงกฎระเบียบการขนส่งสินค้าผ่านแดนเพิ่มประสิทธิภาพและความรวดเร็วการขนส่งสินค้าผ่านแดนระหว่างกลุ่มประเทศสหภาพยุโรปในช่วงวิกฤติการแพร่ระบาดของไวรัสโควิด-19

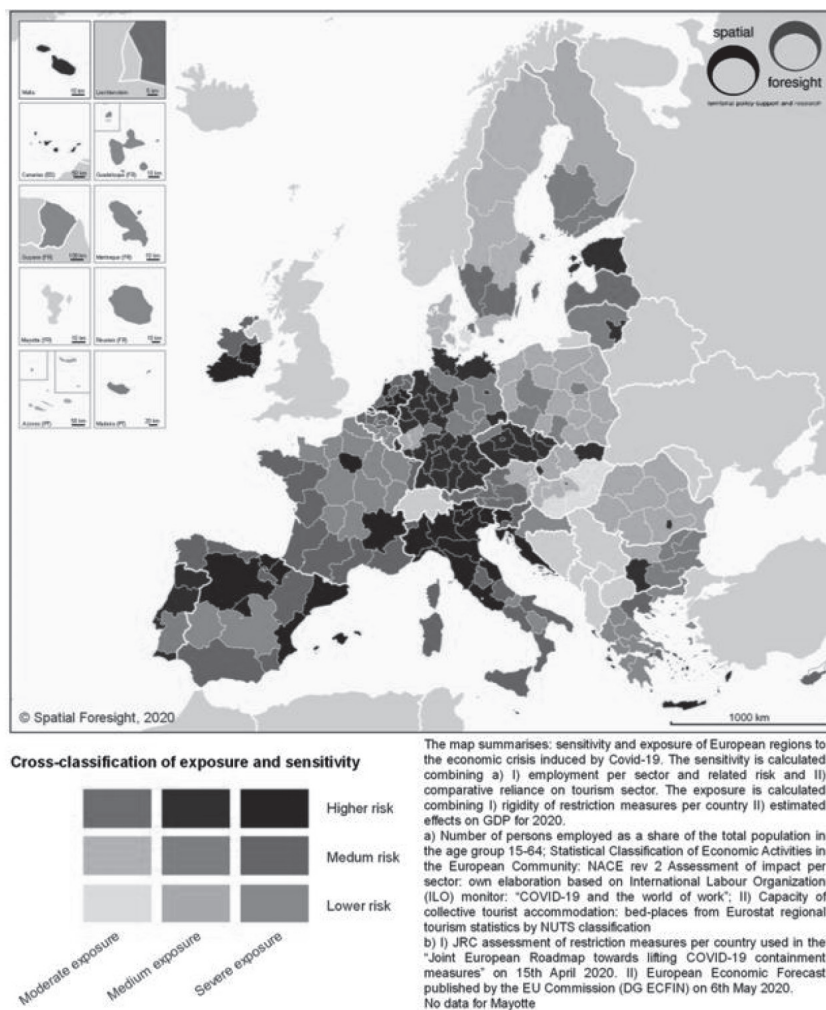
และถึงเชื่อมโยงการขนส่งคมนาคมด้วยการขนส่งและการเดินทางระหว่างกันด้วยรูปแบบการขนส่งทางถนน ทางรถไฟ ทางน้ำ (ทั้งทางชายฝั่ง และทางแม่น้ำ) และการขนส่งทางอากาศ ซึ่งทำให้รูปแบบของการผลิตสินค้าและบริการ และส่งผลกระทบต่อระบบโซ่อุปทานและโลจิสติกส์ รวมถึงการขนส่งกระจายสินค้า รวมถึงการเดินทางผ่านแดนในทวีปยุโรปและเข้าออกในประเทศยุโรป

ดังนั้น ผลกระทบจากวิกฤติการแพร่ระบาดของเชื้อไวรัสโควิด-19 (COVID-19) ส่งผลให้เกิดการเปลี่ยนแปลงในหลาย ๆ ด้าน ทั้งความเป็นอยู่ การดำรงชีวิตของประชาชน โดยเฉพาะ พฤติกรรมการบริโภค การจัดจำหน่าย และการขนส่งกระจายสินค้าที่เปลี่ยนไป ซึ่งจะส่งผลโดยตรงต่อรูปแบบของการผลิตสินค้าและบริการ และส่งผลกระทบต่อระบบโซ่อุปทานและโลจิสติกส์ รวมถึงการขนส่งกระจายสินค้า รวมถึงการเดินทางผ่านแดนในทวีปยุโรปและเข้าออกในประเทศยุโรป ซึ่งการแพร่ระบาดอย่างรวดเร็วของเชื้อไวรัสโควิด-19 (COVID-19) ดังรูปที่ 1

สิ่งสำคัญที่สุดในการบริหารจัดการโซ่อุปทานในช่วงการแพร่ระบาดของเชื้อไวรัส COVID-19 ที่ส่งผลให้การขนส่งสินค้าจะต้องหยุดชะงักหรือมีมาตรการเข้มงวดในการตรวจและควบคุมซึ่งส่ง

ผลให้การขนส่งสินค้าล่าช้า สินค้าอุปโภคบริโภคไม่สามารถเติมเต็มเข้าสู่ ร้านค้า ซูเปอร์มาร์เก็ตได้ ดังนั้น จะต้องพิจารณาเกี่ยวกับแนวทางในการจัดการประสิทธิภาพของระบบโซ่อุปทานที่ยังคงสามารถตอบสนองความต้องการของผู้บริโภคได้อยู่ ซึ่งความต้องการในช่วงวิกฤตินี้จะมีการเปลี่ยนแปลงค่อนข้างที่จะรวดเร็วมาก และนำไปสู่การกักตุนสินค้าตามมา ส่งผลให้สินค้าขาดตลาด สินค้าในตลาดไม่เพียงพอ และในขณะเดียวกันสินค้าที่กำลังอยู่ในช่วงของการส่งต่อเข้ามาเติมเต็มส่วนที่จำหน่ายออกไปก็เข้ามาไม่ทันเช่นกัน จากผลกระทบดังกล่าวนี้ ทางคณะกรรมการธิการเศรษฐกิจแห่งสหประชาชาติสำหรับยุโรป (United Nations Economic Commission for Europe: UNECE) และกลุ่มประเทศสมาชิกแห่งสหภาพยุโรป (European Commission)² ได้มีการหาหรือเพื่อหาแนวทางในหมู่สมาชิก พร้อมทั้งปรับปรุงกฎหมายและกฎระเบียบ โดยเฉพาะกฎระเบียบ กฎหมายต่าง ๆ ที่สามารถผ่อนปรน รวมถึงการแลกเปลี่ยนและประยุกต์ใช้การปฏิบัติที่ดีที่สุด พร้อมทั้งความเชี่ยวชาญและด้านเทคนิคและการร่วมมือกันทางด้านเทคนิคในการเปลี่ยนส่งเสริมภาวะเศรษฐกิจของแต่ละประเทศในกลุ่มประเทศสมาชิกในสภาวะวิกฤติการณ์การแพร่ระบาดของ COVID 19 ซึ่งจะนำเสนอในลำดับถัดไป

² United Nations Economic Commission for Europe (UNECE) for European Intermodal Transport in the Age of Covid-19-Practices, Initiatives and Responses, Building Pandemic-resilient transport system, available online https://unece.org/sites/default/files/2021-02/2017694_E_web.pdf (Accessed, 22 May 2021)

รูปที่ 1 พื้นที่ของการแพร่ระบาดของ COVID-19

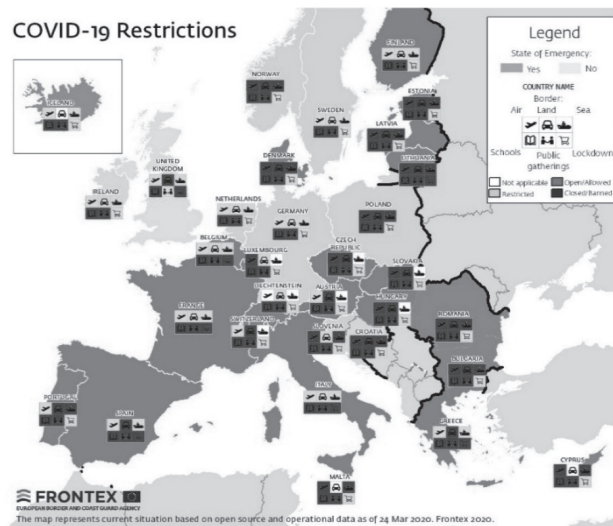
ที่มา: European Centre for Disease Prevention and Control³

³ European Centre for Disease Prevention and Control, Data for the maps in support of the Council Recommendation on a coordinated approach to the restriction of free movement in response to the COVID-19 pandemic in the EU/EEA and the UK, available online at <https://www.ecdc.europa.eu/en/publications-data/indicators-maps-support-council-recommendation-coordinated-approach-restriction>, (Accessed 16 May 2021)

2. การขนส่งสินค้าผ่านแดนในกลุ่มสหภาพยุโรป

เนื่องจากกลุ่มประเทศในสหภาพยุโรป มีเส้นทางของการขนส่งคมนาคมสำหรับการขนส่งสินค้าทั้งในระหว่างประเทศกลุ่มสมาชิก และจากประเทศนอกกลุ่มสมาชิก หลาย ๆ ช่องทาง ในลักษณะของการขนส่งที่เป็น Logistics Intermodal Transportation ซึ่งการขนส่งในลักษณะของ Intermodal Transportation จะมีการเคลื่อนย้ายสินค้าจากต้นทางไปยังปลายทางจากการขนส่งหลายรูปแบบ แต่ละรูปแบบการขนส่ง (Mode of Transportations) ได้แก่ การขนส่งทางถนน การขนส่งทางรถไฟ การขนส่งทางลำน้ำ (ระหว่างประเทศ) การขนส่งทางอากาศ ดังนั้นจากการแพร่ระบาดของ COVID-19 ได้ส่งผลถึงการเปลี่ยนแปลงระบบขนส่งและโลจิสติกส์ที่เข้า

ออกพรมแดน⁴ ดังรูปที่ 2 จากผลของการแพร่กระจายอย่างรวดเร็วของเชื้อไวรัส COVID-19 เกิดความหวาดกลัวการแพร่กระจายหรือการระบาดของเชื้อไวรัสโควิด-19 ทำให้รัฐบาลในทุกประเทศของสหภาพยุโรปประกาศสถานการณ์ฉุกเฉินและออกมาตรการต่าง ๆ เป็นระยะ อาทิ การสั่งการเพื่อควบคุมด้านพรมแดนของแต่ละประเทศ ทำให้เกิดการจราจรที่คับคั่ง ดังรูปที่ 2 และรูปที่ 3 ธุรกิจหลายประเภท ในขณะที่ความต้องการสินค้าและบริการยังคงอยู่ การซื้อสินค้าและบริการผ่านทางร้านค้าแบบเดิมไม่สามารถทำได้ส่งผลให้เกิดการซื้อขายสินค้าผ่านทางออนไลน์ และการจัดส่งสินค้าถึงที่พัก มีความต้องการเพิ่มมากขึ้น ทำให้รูปแบบของการขนส่งและโลจิสติกส์มีการเปลี่ยนแปลงตามพฤติกรรมของผู้ใช้บริการ ดังรูปที่ 2

รูปที่ 2 พรมแดนและรูปแบบการขนส่งสินค้าภายในกลุ่มประเทศ สหภาพยุโรป และสหราชอาณาจักร
ที่มา: Interreg Europe

⁴ COVID-19: territorial and economic impacts on European Regions <https://www.interregeurope.eu/policylearning/news/8895/covid-19-territorial-and-economic-impacts-on-european-regions/> (Accessed 16 May 2021)

รูปที่ 3 ความแออัดและการคอบริเวณด้านพรมแดนของประเทศสมาชิกสหภาพยุโรป

ที่มา: JRC Science for Policy Report, Cross-Border Transport Infrastructure In the EU; A Methodology to access the role of cross border road networks Christodolou A., Christidis

European Fresh Produce Association⁵ ได้บอกถึงผลกระทบมาตรการปิดพรมแดนและจำกัดเส้นทางข้ามแดนส่งผลกระทบต่อสินค้าเกษตรจำพวกผักผลไม้ ซึ่ง European Fresh Produce Association สินค้าสำคัญที่มีการขนส่งสินค้านี้ระหว่างกลุ่มประเทศสหภาพยุโรปที่สำคัญก็คือ สินค้าอุปโภคบริโภค และสินค้าเกษตร รวมถึงอาหาร โดยเฉพาะสินค้าประเภทอาหารผัก

ผลไม้เป็นสินค้าที่เน่าเสียง่ายนั้นมีการเพาะปลูกรวมทั้งการแปรรูปถึง 80 ล้านตันต่อปี และมีการบริโภคภายในกลุ่มประเทศ EU 55 ล้านตันต่อปี และมีการขนส่งผ่านแดนในระหว่างประเทศ EU (Intra-EU) ถึง 33 ล้านตันต่อปี ซึ่งมาตรการป้องกัน COVID-19 มาตรการการควบคุมด้านชายส่งผลกระทบต่อ การขนส่งสินค้าอาหารสดเนื่องจากต้องแข่งกับเวลาซึ่งมาตรการดังกล่าวส่งผลให้สินค้าประเภท

⁵ European Fresh Produce Association, 2020, COVID-19 Impact Assessment Implications of the COVID-19 Pandemic for the European Fresh Fruit & Vegetable Sector

ผักผลไม้ซึ่งเป็นสินค้าที่เน่าเสียง่าย (Perishables Product) เกิดการเน่าเสียที่ด่านพรมแดนและเนื่องจากการที่รัฐบาลของกลุ่มประเทศสหภาพยุโรป⁶ มีมาตรการคุมเข้มบริเวณพรมแดนระหว่างประเทศ ซึ่งในช่วงที่บังคับใช้มาตรการตรวจสอบจุดผ่านแดนอย่างเข้มข้นก็อนุญาตให้รถขนส่งสินค้าดำเนินการได้ปกติ แต่มาตรการคัดกรองบุคคลข้ามแดนก็มีผลต่อผู้ที่ขับรถขนส่งสินค้าและพนักงานที่มากับรถขนส่ง นับเป็นอุปสรรคสำคัญของการขนส่งสินค้าข้ามแดน รวมทั้งข้อปฏิบัติบางประการที่ทำให้การขนส่งสินค้ายุ่งยากซับซ้อนไม่ว่าจะเป็นมาตรการตรวจป้องกันโรคระบาดขั้นพื้นฐาน ซึ่งหลายประเทศกำหนดให้พนักงานขับรถและคนที่ติดมากับรถต้องมีเอกสารรับรองสุขภาพ การกักตัวคนขับรถชาวต่างชาติเป็นเวลา 14 วัน การจำกัดจำนวนคนที่มากับรถขนส่ง การจำกัดเวลาเข้าประเทศ การกำหนดระยะเวลาเปิด-ปิดด่านพรมแดนให้สอดคล้องกับสถานการณ์ในแต่ละประเทศ การฉีดพ่นยาฆ่าเชื้อรถขนส่งก่อนเข้าสู่ประเทศ พร้อมทั้งการปรับตัวในระยะยาวให้พร้อมรับมือกับมาตรฐานความปลอดภัยและสุขอนามัยตั้งแต่กระบวนการผลิตจนถึงมือผู้บริโภคซึ่งนานาประเทศจะให้ความสำคัญมากขึ้นในระยะข้างหน้า นอกจากนี้ วิถีปฏิบัติแบบเดิม (Old Normal) ก็ยังเป็นโจทย์สำคัญของภาครัฐบาลที่ต้องเร่งผลักดันลดอุปสรรคในการขนส่งสินค้าในภูมิภาคให้สามารถเชื่อมโยงกันใน

ทางปฏิบัติได้ทุกเส้นทาง เพื่อบรรเทาปัญหาจากความไม่แน่นอนหากไวรัสกลับมาลุกลามอีกครั้ง อาทิ การเจรจาให้แต่ละประเทศอะลุ่มอล่วยกฎระเบียบภายในเพื่อให้ทุกประเทศได้ประโยชน์ร่วมกันในการขนส่งสินค้า

อย่างไรก็ตาม การขนส่งสินค้าในกลุ่มสหภาพยุโรปได้มีความตกลงระหว่างประเทศด้วยโครงข่ายคมนาคมในภูมิภาคยุโรป โดยเฉพาะ

(1) European Agreement on Main International Traffic Arteries (AGR)

(2) European Agreement on Main International Railway Lines (AGC) และ

(3) European Agreement on Important International Combined Transport and Related Installations (AGTC)

ซึ่งเป็นมาตรการอำนวยความสะดวกในการขนส่งสินค้าข้ามแดนทางบกของกลุ่มประเทศในทวีปยุโรปที่มีพรมแดนติดกันและมีการขนส่งเชื่อมโยงระหว่างกันไม่ว่าจะเป็นการขนส่งทางถนน การขนส่งทางราง การขนส่งทางทะเล/ชายฝั่ง การขนส่งทางน้ำและทางลำนน้ำ รวมถึงการขนส่งด้วยวิธีการขนส่งต่อเนื่องหลายรูปแบบ (Multimodal Transportation และ Intermodal Transportation) ได้หารือแนวทางเพื่อแก้ปัญหา

⁶ Observing a higher resilience of intermodal freight transport in coping with emergencies such as the COVID-19 pandemics, Desires to further strengthen intermodal freight transport in the ECE region, and in doing so: <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/HTML/?uri=CELEX:62016CJ0673&from=NL> (Accessed 10 May 2021)

รวมถึงการออกพระราชบัญญัติ⁷ (ACTS ADOPTED BY BODIES CREATED BY INTERNATIONAL AGREEMENTS DECISION No 1/2020 OF THE COMMUNITY/SWITZERLAND INLAND TRANSPORT COMMITTEE of 19 June 2020 aligning Decision No 2/2019 with the dates of transposition, postponed due to the COVID-19 pandemic, of Directives (EU) 2016/797 and (EU) 2016/798 of the European Parliament and of the Council [2020/896]) ประเทศในกลุ่มสมาชิกสหภาพยุโรป รวมถึงกลุ่มประเทศในยุโรป ดังเช่น สวิตเซอร์แลนด์ ได้มีการปรับปรุง of Directives (EU) 2016/797 and (EU) 2016/798 ในมาตรา 52(4) ซึ่งเกี่ยวข้องกับการขนส่งทางรางและการเดินทางของประชาชนผ่านแดนระหว่างประเทศในทวีปยุโรป transposition of Directives (EU) 2016/797⁸ and Directive (EU) 2016/798⁹ by adopting Directive (EU) 2020/700¹⁰

ดังนั้น จากการแพร่ระบาดของ COVID-19 ทำให้การขนส่งสินค้าอาหารสด ผัก และผลไม้ทางพรมแดนประสบปัญหาการขนส่งทำให้ปัญหาการ

ติดขัดเนื่องจากมาตรการคัดกรองทั้งคนและสินค้าอย่างเข้มข้นบริเวณจุดผ่านพรมแดนที่จะยังคงอยู่ จนกว่าการแพร่ระบาดยุติ ควบคู่กับการรับภาระต้นทุนที่เพิ่มขึ้นในกรณีที่ต้องเปลี่ยนเส้นทางการขนส่งหากเส้นทางปกติไม่สามารถใช้งานได้จากการปิดบางด่านชั่วคราวหาก COVID-19 กลับมาแพร่ระบาดอีกครั้งและส่งผลกระทบต่อการบินของประชาชนรวมถึงมาตรการการปิดด่านพรมแดนยังขัดแย้งต่อมาตรการอำนวยความสะดวกข้างต้น ดังนั้น กลุ่มประเทศสหภาพยุโรปจึงได้มีการหาแนวทางการบริหารจัดการเวลาขนส่งในทุกเส้นทางให้มีแผนสำรองและยืดหยุ่นได้ เพื่อให้พร้อมรับมือสถานการณ์ COVID-19

3. แนวทางในการแก้ปัญหาการขนส่งสินค้าผ่านแดนช่วงการแพร่ระบาดของเชื้อไวรัส COVID-19

ดังนั้น จากปัญหาในการขนส่งสินค้าผ่านแดนได้กล่าวมาข้างต้น กลุ่มประเทศสมาชิกสหภาพยุโรปจึงได้มีการประชุมเพื่อหาแนวทางในการบริหารจัดการและควบคุมการขนส่งสินค้าผ่านแดนในประเด็น “COVID-19 Guidelines for border

⁷ ACTS ADOPTED BY BODIES CREATED BY INTERNATIONAL AGREEMENTS DECISION No 1/2020 OF THE COMMUNITY/SWITZERLAND INLAND TRANSPORT COMMITTEE of 19 June 2020 aligning Decision No 2/2019 with the dates of transposition, postponed due to the COVID-19 pandemic, of Directives (EU) 2016/797 and (EU) 2016/798 of the European Parliament and of the Council [2020/896]

⁸ DIRECTIVE (EU) 2016/797 OF THE EUROPEAN PARLIAMENT AND OF THE COUNCIL of 11 May 2016 on the interoperability of the rail system within the European Union

⁹ DIRECTIVE (EU) 2016/798 OF THE EUROPEAN PARLIAMENT AND OF THE COUNCIL of 11 May 2016 on railway safety

¹⁰ DIRECTIVE (EU) 2020/700 OF THE EUROPEAN PARLIAMENT AND OF THE COUNCIL of 25 May 2020 amending Directives (EU) 2016/797 and (EU) 2016/798, as regards the extension of their transposition periods

แนวทางการปรับปรุงกฎระเบียบการขนส่งสินค้าผ่านแดนเพิ่มประสิทธิภาพและความรวดเร็วการขนส่งสินค้าผ่านแดนระหว่างกลุ่มประเทศสหภาพยุโรปในช่วงวิกฤติการแพร่ระบาดของไวรัสโควิด-19

management measures to protect health and ensure the availability of goods and essential services¹¹” เมื่อวันที่ 16 มีนาคม 2563 ในอำนวยความสะดวกในการขนส่งผ่านแดนโดยไม่ให้มีการเสียเวลารอคอยจากการตรวจเชื้อไวรัส COVID-19 ณ ด่านพรมแดนของประเทศนั้น ๆ ประเทศกลุ่มสมาชิก รวมถึงการทำให้โซุ่ปทานของการผลิตและการขนส่งกระจายสินค้าระหว่างประเทศในกลุ่มสหภาพยุโรปยังสามารถดำเนินการได้อย่างมีประสิทธิภาพโดยปราศจากการรอคอย และการขนส่งสินค้าล่าช้า รวมถึงการป้องกันสินค้าเน่าเสียง่าย (Perishable Product) พร้อมทั้งยังสามารถตรวจสอบ ควบคุม และป้องกันการแพร่ระบาดของเชื้อไวรัส COVID-19 ซึ่งแนวทางดังกล่าว เรียกว่า “European Green Lanes”¹² ซึ่งมีผลบังคับใช้สำหรับการขนส่งสินค้าระหว่างสมาชิกในสหภาพยุโรป ทั้งการขนส่งทางถนน (Road Transportation) การขนส่งทางรถไฟ (Rail Transportation) การขนส่งทางลำน้ำ (Inland-Water Transportation) การขนส่งทางชายฝั่ง (Coastal Transportation) และการขนส่งทางอากาศ (Air Transportation)

การขนส่งดังกล่าวยังรวมถึงการขนส่งต่อเนื่องหลายรูปแบบ (Multimodal Transportation) โดยแนวทาง และสาระสำคัญดังกล่าวสามารถสรุปและจำแนกเป็นหัวข้อ ดังต่อไปนี้

นอกนั้นทางด้านรัฐสภาแห่งสหภาพยุโรปได้สั่งการให้มีการนำระบบเทคโนโลยีสารสนเทศและฐานข้อมูลมาใช้ในการตรวจสอบควบคุมการขนส่งสินค้าผ่านแดนซึ่งในระบบเทคโนโลยีสารสนเทศและฐานข้อมูลดังกล่าวที่นำมาใช้ใน European Green Lane เรียกว่า “Digital Green Certificate”¹³ ซึ่งประกอบด้วยข้อมูลการรับรองความปลอดภัยของสินค้า ข้อมูลการฉีดวัคซีน COVID-19 และการตรวจเชื้อของผู้ขับขี่ยานพาหนะ และกระบวนการในการตรวจเชื้อไวรัส COVID-19 นั้นยังเป็นไปตามมาตรฐานขององค์การอนามัยโลก (World Health Organization: WHO) ในเรื่องของการสาธารณสุข PUBLIC HEALTH - Article 168 (ex Article 152 TEC)¹⁴ รวมถึงยังมีมาตรการไม่เปิดเผยข้อมูลส่วนตัวให้กับสาธารณชนหากพบการติดเชื้อไวรัส COVID-19 ดังที่ได้บัญญัติไว้ในกฎระเบียบที่เกี่ยวข้องกับข้อมูลส่วนบุคคล Regulation (EU)

¹¹ European Commission (EU), 2020, COVID-19 Guidelines for border management measures to protect health and ensure the availability of goods and essential services, 16 March 2020 (Accessed 20 May 2021)

¹² European Commission, COMMUNICATION FROM THE COMMISSION on the implementation of the Green Lanes under the Guidelines for border management measures to protect health and ensure the availability of goods and essential services

¹³ REGULATION OF THE EUROPEAN PARLIAMENT AND OF THE COUNCIL on a framework for the issuance, verification and acceptance of interoperable certificates on vaccination, testing and recovery to facilitate free movement during the COVID-19 pandemic (Digital Green Certificate)

¹⁴ Consolidated version of the Treaty on the Functioning of the European Union - PART THREE: UNION POLICIES AND INTERNAL ACTIONS - TITLE XIV: PUBLIC HEALTH - Article 168 (ex Article 152 TEC)

2016/679 of the European Parliament and of the Council of 27 April 2016 on the protection of natural persons with regard to the processing of personal data and on the free movement of such data, and repealing Directive 95/46/EC (General Data Protection Regulation) (OJ L 119, 4.5.2016, p. 1). 12 Council Regulation (EU, Euratom) 2020/2093 of 17 December 2020 laying down the multiannual financial framework for the years 2021 to 2027 (OJ L 433I, 22.12.2020, p. 11).

3.1 การปรับปรุงระเบียบผ่านแดนอัตราความรวดเร็วการขนส่งสินค้าผ่านแดนบนโครงข่ายการขนส่งคมนาคมของสหภาพยุโรป (The Trans-European Transport Network: TEN-T)

- European Green Lane ครอบคลุมการขนส่งผ่านแดนในกลุ่มประเทศสหภาพยุโรป ครอบคลุมทุกจุดเชื่อมต่อระหว่างประเทศของโครงข่ายการขนส่งคมนาคมที่มีการผ่านแดนและขนส่งสินค้าผ่านแดนได้ทุกประเภท อ้างอิงตาม trans-European transport network (TEN-T) อ้างตามระเบียบข้อบังคับของสหภาพยุโรป REGULATION (EU) No 1315/2013 OF THE EUROPEAN PARLIAMENT AND OF THE

COUNCIL of 11 December 2013 on Union guidelines for the development of the trans-European transport network and repealing Decision No 661/2010/EU และ The principles relating to transport of goods in this Communication apply mutatis mutandis to shipments of waste under Regulation (EC) No 1013/2006 of the European Parliament and the Council of 14 June 2006 on shipments of waste, OJ L 190, 1.7.2006, p. 1.

- การขนส่งสินค้าดังกล่าวครอบคลุมการขนส่งทางรถไฟและลำน้ำ ดัง European Rail Traffic Management System (ERTMS) และ Motorways of the Sea ดังแสดงในรูปที่ 4¹⁵ โดยที่ TEN-T ครอบคลุมเส้นทาง ดังต่อไปนี้ Atlantic, Baltic Adriatic, Mediterranean, North Sea-Baltic, North Sea-Mediterranean, Orient-East Med, Rhine-Alpine, Rhine-Danube, Scandinavian-Mediterranean, Motorways of the Sea, European Rail Traffic Management System

- การขนส่งสินค้าผ่านแดนผ่าน European Green Lane ซึ่งถึงการตรวจเชื้อไวรัส COVID-19 จะต้องใช้เวลาไม่เกิน 15 นาที ในโครงข่าย TEN-T

¹⁵ European Commission, Mobility of Transport, Infrastructure and Investment > Trans-European Transport Network (TEN-T), (Accessed 20 May 2021)

แนวทางการปรับปรุงกฎระเบียบการขนส่งสินค้าผ่านแดนเพิ่มประสิทธิภาพและความรวดเร็วการขนส่งสินค้าผ่านแดนระหว่างกลุ่มประเทศสหภาพยุโรปในช่วงวิกฤติการแพร่ระบาดของไวรัสโควิด-19

รูปที่ 4 โครงข่ายการขนส่งผ่านแดน TEN-T ที่ครอบคลุม European Green Lane
อ้างอิงตามระเบียบข้อบังคับของสหภาพยุโรป REGULATION (EU) No 1315/2013

ที่มา: European Commission, Mobility of Transport, Infrastructure and Investment, <https://ec.europa.eu/transport/infrastructure/tentec/tentec-portal/site/en/maps.html>

- การตรวจเชื้อ COVID-19 ของผู้ขับขี่ยานพาหนะ จะทำการตรวจก่อนเข้าด่านพรมแดนทางระบบ Digital Green Lane และหลังจากออกจากพรมแดนจะต้องทำการตรวจเช็คในเวลาที่กำหนดและยื่นเอกสารผ่านระบบ Digital Green Lane กระบวนการดังกล่าวมีวัตถุประสงค์เพื่อจะทำการผ่านแดนไม่ต้องมีการรอคอย และทำการขนส่งสินค้าสามารถทำได้อย่างรวดเร็ว

- สินค้าที่ผ่านแดนจะใช้ระบบ Road-Side-Checks และยื่นเอกสารผ่านระบบ Digital Green Lane และมีเอกสารเพื่อการตรวจสอบเบื้องต้นเท่านั้น

- European Green Lane ครอบคลุมการขนส่งสินค้าทุกรูปแบบการขนส่งสินค้า ได้แก่ การขนส่งสินค้าทางถนน การขนส่งสินค้าทางรถไฟ การขนส่งสินค้าทางน้ำ (ลำน้ำ) การขนส่งสินค้าทางชายฝั่ง (ทะเล) และการขนส่งสินค้าทางอากาศ และรวมถึงการขนส่งต่อเนื่องหลายรูปแบบ

- พนักงานขับรถหากอยู่จนมีบัตรประชาชนของประเทศในกลุ่มสมาชิกสหภาพยุโรปสามารถอนุญาตให้ผ่านแดนไปพร้อมกับยานพาหนะ ได้แต่อย่างไรก็ตาม เจ้าหน้าที่ที่สามารถสุ่มตรวจเชื้อไวรัส COVID-19 ได้เพื่อลดความเสี่ยงของการแพร่

ระบาค อ้างอิงตาม Article 14 of Regulation 561/2006¹⁶

3.2 การตรวจเชื้อไวรัส COVID-19 ของ ขับรถ ณ ด้านพรมแดน Health-related measures

- ผู้ตรวจเชื้อไวรัส COVID-19 จะต้องเป็นผู้ได้รับการอบรมและอนุญาต และได้รับการลงทะเบียนอยู่ในระบบสาธารณสุขแห่งชาติเท่านั้น
- ณ ด้านตรวจ จำเป็นต้องจัดทำขั้นตอนการปฏิบัติการตรวจเชื้อไวรัส COVID-19 เพื่อสร้างความเข้าใจให้กับผู้ตรวจและผู้เข้า และเตรียมเจ้าหน้าที่ให้เพียงพอ (ในกรณี หากมีความจำเป็นจะต้องตรวจเชื้อไวรัส COVID-19)
- ณ ด้านตรวจพรมแดนจำเป็นต้องมีแนวทางป้องกันหรือมีพื้นที่กักกันรวมถึงมีแนวปฏิบัติที่ปลอดภัยหากพบผู้ติดเชื้อ และมีแนวทางในการส่งไปพบแพทย์ของประเทศ ทั้งยังสามารถปฏิเสธการเข้าประเทศ
- ที่ด้านพรมแดนประเทศใดประเทศหนึ่ง ณ ด้านพรมแดนจะต้องตั้งด่าน รวมถึงการเตรียมอุปกรณ์เพื่อตรวจสอบการแพร่ระบาด และการติดเชื้อไวรัสที่ด้านพรมแดนให้ครบถ้วน และให้มีการสุ่ม

ตรวจโดยไม่กระทบและทำให้การขนส่งสินค้าผ่านแดนเสียเวลาหรือเกิดการรอนานกว่า 15 นาที

4. สรุป

จากผลกระทบจากวิกฤติการณ์ของการแพร่ระบาดของเชื้อไวรัส COVID-19 ส่งผลให้สินค้าขาดตลาดสินค้าในตลาดไม่เพียงพอ และในขณะเดียวกันสินค้าที่กำลังอยู่ในช่วงของการส่งต่อเข้ามาเติมเต็มส่วนที่จำหน่ายออกไปก็เข้ามาไม่ทัน ซึ่งสาเหตุได้เกิดมาจากการตรวจเชื้อไวรัส ณ ด้านพรมแดน ส่งผลให้เกิดการรอคอย ณ ด้านชายแดน ทำให้สินค้าไม่สามารถต้องรอตรวจและไม่สามารถส่งได้ตามกำหนดเวลา ดังนั้น กลุ่มประเทศสมาชิกในสหภาพยุโรปได้ทำการปรับปรุงกฎระเบียบการขนส่งสินค้าผ่านแดนเพิ่มประสิทธิภาพและความรวดเร็วการขนส่งสินค้าผ่านแดนระหว่างกลุ่มประเทศสหภาพยุโรปในช่วงวิกฤติการณ์แพร่ระบาดของไวรัสโควิด-19 ซึ่งเรียกว่า “European Green Lane” ซึ่งได้มาจากการปรับปรุงระเบียบ และมาตรการที่เกี่ยวข้องกับการขนส่งผ่านแดนในกลุ่มประเทศสมาชิกในสหภาพยุโรป ควบคู่ไปกับการนำมาตรการด้านการสาธารณสุขมาใช้ควบคู่ซึ่งทำให้กระบวนการผ่านแดนใช้ระยะเวลาไม่เกิน 15 นาที

¹⁶ Regulation (EC) No 561/2006 of the European Parliament and of the Council of 15 March 2006 on the harmonisation of certain social legislation relating to road transport and amending Council Regulations (EEC) No 3821/85 and (EC) No 2135/98 and repealing Council Regulation (EEC) No 3820/85, OJ L 102, 11.4.2006, p. 1.

บรรณานุกรม

Acts Adopted by Bodies Created by International Agreements Decision No 1/2020 of the Community/Switzerland Inland Transport Committee of 19 June 2020 aligning Decision No 2/2019 with the dates of transposition, postponed due to the COVID-19 pandemic, of Directives (EU) 2016/797 and (EU) 2016/798 of the European Parliament and of the Council [2020/896], available online at <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/PDF/?uri=CELEX:X:2020D0896&from=EN>, (Accessed, 10 May 2021)

Consolidated version of the Treaty on the Functioning of the European Union - PART THREE: UNION POLICIES AND INTERNAL ACTIONS - TITLE XIV: PUBLIC HEALTH - Article 168 (ex Article 152 TEC), available online <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/?uri=CELEX%3A12008E168>, (Accessed, 15 May 2021)

COVID-19: territorial and economic impacts on European Regions <https://www.interregeurope.eu/policylearning/news/8895/covid-19-territorial-and-economic-impacts-on-european-regions/> (Accessed, 30 May 2021)

DIRECTIVE (EU) 2016/797 OF THE EUROPEAN PARLIAMENT AND OF THE COUNCIL of 11 May 2016 on the interoperability of the rail system within the European Union, available online https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/?uri=uriserv%3AOJ.L_.2016.138.01.0044.01.ENG, (Accessed, 12 June 2021)

DIRECTIVE (EU) 2016/798 OF THE EUROPEAN PARLIAMENT AND OF THE COUNCIL of 11 May 2016 on railway safety, available online at <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/?uri=CELEX%3A32016L0798>, (Accessed, 12 June 2021)

DIRECTIVE (EU) 2020/700 OF THE EUROPEAN PARLIAMENT AND OF THE COUNCIL of 25 May 2020 amending Directives (EU) 2016/797 and (EU) 2016/798, as regards the extension of their transposition periods, available online at <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/?uri=CELEX:32020L0700> , (Accessed, 12 June 2021)

European Commission, Mobility of Transport, Infrastructure and Investment, Trans-European Transport Network (TEN-T), https://ec.europa.eu/transport/themes/infrastructure/ten-t_en (Accessed 20 May 2021)

European Commission, COMMUNICATION FROM THE COMMISSION on the implementation of the Green Lanes under the Guidelines for border management measures to protect health and ensure the availability of goods and essential services

European Centre for Disease Prevention and Control, Data for the maps in support of the Council Recommendation on a coordinated approach to the restriction of free movement in response to the COVID-19 pandemic in the EU/EEA and the UK, available online at <https://www.ecdc.europa.eu/en/publications-data/indicators-maps-support-council-recommendation-coordinated-approach-restriction> (Accessed 22 May 2021)

European Commission (EU), 2020, COVID-19 Guidelines for border management measures to protect health and ensure the availability of goods and essential services, 16 March 2020 (Accessed 20 May 2021)

European Commission (EU), 2020, COVID-19 Guidelines for border management measures to protect health and ensure the availability of goods and essential services, 16 March 2020 (Accessed 20 May 2021)

European Commission (EU regional and urban development, Regional Policy), 2021, An open-and-shut case on cross-border COVID-19 restrictions, available online https://ec.europa.eu/regional_policy/en/newsroom/panorama/2021/03/19-03-2021-an-open-and-shut-case-on-cross-border-covid-19-restrictions (Accessed, 22 May 2021)

European Fresh Produce Association, 2020, COVID-19 Impact Assessment Implications of the COVID-19 Pandemic for the European Fresh Fruit & Vegetable Sector

Regulation of the European Parliament and of the Council on a framework for the issuance, verification and acceptance of interoperable certificates on vaccination, testing and recovery to facilitate free movement during the COVID-19 pandemic (Digital Green Certificate), available online at <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/?uri=CELEX%3A52021PC0130>, (Accessed 20 May 2021)

Regulation (EC) No 561/2006 of the European Parliament and of the Council of 15 March 2006 on the harmonisation of certain social legislation relating to road transport and amending Council

แนวทางการปรับปรุงกฎระเบียบการขนส่งสินค้าผ่านแดนเพิ่มประสิทธิภาพและความรวดเร็วการขนส่งสินค้าผ่านแดนระหว่างกลุ่มประเทศสหภาพยุโรปในช่วงวิกฤติการแพร่ระบาดของไวรัสโควิด-19

- Regulations (EEC) No 3821/85 and (EC) No 2135/98 and repealing Council Regulation (EEC) No 3820/85, OJ L 102, 11.4.2006, p. 1. Available online <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/en/TXT/?uri=CELEX:32006R0561>, (Accessed 22 May 2021)
- Regulation (EU) No 1315/2013 of the European Parliament and of the Council of 11 December 2013 on Union guidelines for the development of the trans-European transport network and repealing Decision No 661/2010/
- EU, available online <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/?uri=celex%3A32013R1315>, (Accessed 20 May 2021)
- United Nations Economic Commission for Europe (UNECE) for European Intermodal Transport in the Age of Covid-19-Practices, Initiatives and Responses, Building Pandemic-resilient transport system, available online https://unece.org/sites/default/files/2021-02/2017694_E_web.pdf (Accessed, 1 June 2021)